

Dette indebærer, at domsmænd ved sanktionsfastsættelsen ligesom i byretterne også stemmemæssigt bliver overtallige.

Justitsministeriet kan tiltræde retsplejerådets opfattelse, og lovforslaget er udformet i overensstemmelse hermed.

2.6. Retsplejerådets overvejelser vedrørende *nævningetingets anvendelsesområde* findes i betænkning nr. 994/1983, side 68ff. I forbindelse med behandlingen af dette spørgsmål har rådet på grundlag af almindelige retsplejprincipper og erfaringer med den hidtidige ordning bl.a. foretaget en nærmere vurdering af fordele og ulemper ved henholdsvis domsmands- og nævningebehandling og dermed tilvejebragt grundlag for en stillingtagen til, hvilken af de to behandlingsformer der bør foretrækkes.

I betænkningen giver retsplejerådet udtryk for, at spørgsmålet om den nærmere afgrænsning af anvendelsesområdet for nævninger overvejende er et politisk spørgsmål, og betænkningen indeholder som grundlag for overvejelser af spørgsmålet i folketinget en gennemgang af forskellige muligheder for en udvidet anvendelse af nævninger. Retsplejerådet har i forbindelse med denne gennemgang som sin opfattelse givet udtryk for, at nævningebehandling bør forbeholdes de alvorligere straffesager, og at man med de nuværende regler har en rimelig afgrænsning mellem domsmandssager og nævningesager. Retsplejerådet foreslår derfor ikke nogen udvidelse af nævningeinstitutionens anvendelsesområde.

Som en af de muligheder, som kunne tænkes at komme på tale med henblik på en ændret afgrænsning af nævningesager, har retsplejerådet bl.a. drøftet en nedsættelse af det gældende strafferammekriterium i retsplejelovens § 687 fra 8 år til 6 års fængsel. Rådet fraråder, at der gennemføres en ændring af kriteriet for nævningesager ved en sænkning af 8 års grænsen til 6 år. Der henvises til betænkning nr. 994/1983, side 77f.

En anden af de muligheder, som drøftes i betænkningen (side 81ff.), er i stedet for lovovertrædelsens strafferamme at lade det være afgørende for, om en sag skal behandles som nævningesag, hvilken konkret straf anklagemyndigheden under sagen nedlægger påstand om. Retsplejerådet har i forbindelse hermed givet udtryk for, at en afgrænsning af nævningesager på grundlag af den straf, der kan forventes idømt, i princippet vil være bedre egnet til at udskille de vigtigere straffesager til nævningebehandling end et rent strafferammekriterium. Under en ordning, hvor der lægges vægt på

den konkrete straf, vil sager, i hvilke den faktiske sanktion er af særlig alvorlig karakter, blive behandlet ved nævningeting, og nævningebehandling af mindre alvorlige sager, hvor strafferammen formelt hjemler længerevarende fængselsstraf, vil ikke komme på tale. En ordning af denne karakter vil også være på linie med det foreslåede kriterium for domsmænds medvirken i politisager.

Justitsministeriet er enig med retsplejerådet i, at en afgrænsning af nævningesager ud fra et konkret strafkriterium vil være bedre egnet til at udskille de vigtigere sager til nævningebehandling end et strafferammekriterium, og der stilles derfor forslag om gennemførelse af en sådan ny afgrænsning af nævningesager.

Ved vurderingen af spørgsmålet om, hvilken strafgrænse der bør gælde under en sådan ordning, må der som anført i retsplejerådets betænkning bl.a. tages hensyn til, at nævningesager er tungere og derfor mere tidkrævende end domsmandssager såvel for anklagemyndigheden som for domstolene. En vidtgående udvidelse af antallet af nævningesager ville således medføre uheldige virkninger for sagsbehandlingstiderne og dermed også for varetægtsfængslingsstiderne og ville være i modstrid med de bestræbelser, som igennem de senere år er foretaget med henblik på at nedbringe de meget lange ventetider ved domstolene, herunder ikke mindst ved landsretterne. Som det fremgår af retsplejerådets betænkning, ville en ordning med en strafgrænse på 3 år uden vidtgående undtagelser indebære en meget drastisk forøgelse af antallet af nævningesager og ville således have de ovenfor anførte uheldige virkninger.

På den anførte baggrund foreslås der gennemført en ordning, hvorefter sager, hvor der ikke foreligger tilståelse, normalt skal behandles ved nævningeting, hvis der er spørgsmål om *straf af fængsel i 4 år eller derover*. Ligesom ved den foreslåede afgrænsning af domsmandssager inden for politisagsområdet vil anklagemyndighedens strafpåstand i de enkelte sager normalt være afgørende for, om sagen skal behandles ved nævningeting.

Efter reglerne i straffelovens § 40, stk. 1, og § 61 skal der i tilfælde, hvor der foreligger reststraf fra prøveløsladelse eller tidligere betinget dom, af retten fastsættes en fælles straf for det nye forhold og tidligere pådømte lovovertrædelser. En høj strafpåstand vil i disse tilfælde i højere grad kunne skyldes den tidligere pådømte kriminalitet end alvoren i den nye lovovertrædelse, som der rejses tiltale for. Det foreslås derfor, at ordningen med medvirken af nævninger udformes således, at der i disse sager kun skal deltage nævninger, for så vidt